

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ІПОТЕЧНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сек'юритизація активів, яка першочергово запроваджувалася з метою стимулювання розвитку будівельної галузі США, перетворилася на одне із найважливіших відкриттів XX ст. Практичне втілення механізмів сек'юритизації перетворило її на нову технологію фінансування. Водночас необдумане і неконтрольоване належним чином використання схем сек'юритизації іпотечних активів зумовило в 2007 р. кризу ринку іпотечних цінних паперів США та перетворення останньої в кризу світової фінансової системи. Відтак, питання активізації процесів сек'юритизації фінансових активів у посткризовий період залишається актуальним і потребує подальшого вивчення.

Незважаючи на негативні тенденції щодо використання окремих американських іпотечних цінних паперів, насамперед MBS, попит на довготермінові європейські фінансові інструменти, забезпечені іпотекою (Covered Bonds), помітно зростає. Зокрема, упродовж 2003-2010 рр., обсяг випущених у світі облігацій, забезпечених іпотечними активами збільшився з 606099 млрд. євро до 1789739 млрд. євро, тобто втричі [1]. Натомість, на ринку облігацій під державну гарантію зменшилися обсяги емісії, що свідчить про активізацію операцій із фінансовими інструментами іпотечного ринку та виникнення нових їхніх видів (наприклад, облігацій, забезпечених закладними на судна чи літаки). Найбільші випуски таких цінних паперів у 2010 р. провели Франція (24% загального обсягу), Німеччина (14%), Іспанія (11%) і Швеція (9%) (рис. 1).

З метою всебічного сприяння і підтримки зазначених фінансових інструментів у США й Австралії починаючи з 2010 р. розробляється спеціальна законодавча база, а Резервний банк Нової Зеландії, навпаки, обмежив емісію Covered Bonds до 10% балансу банківських установ, щоб зберегти контроль над ростом і уникнути

витіснення зазначеним цінним папером альтернативних схем довготермінового інвестування.

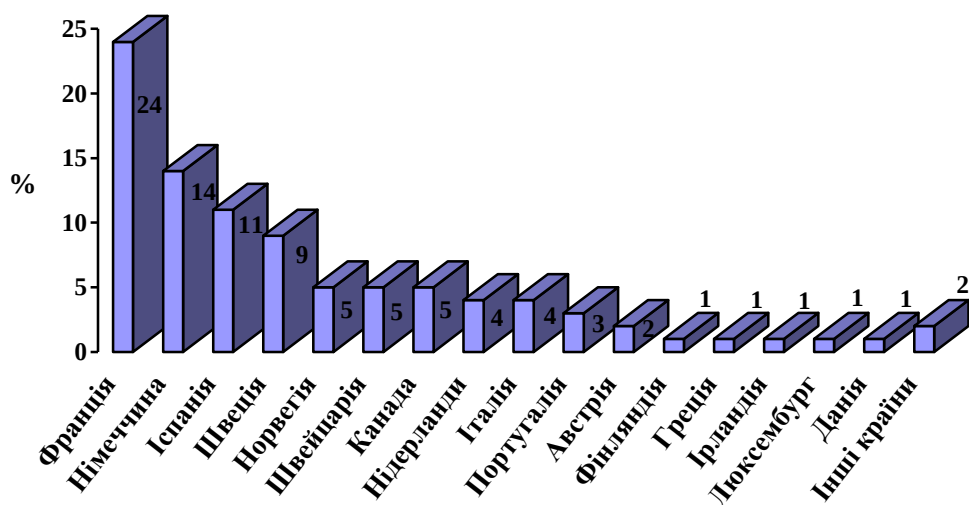

Рис. 1. Структура випуску Covered Bonds у світі у 2010 р. [2].

У свою чергу, в Канаді, починаючи з 2011 р. облігацій з іпотечним покриттям випущено на 5,5 млрд. дол. США, що складає більше чверті всього випуску у 2010 р.).

Попри активізацію й сприяння розвитку ринку іпотечних цінних паперів, у США розроблено план реформування системи іпотечного кредитування, який у перспективі спрямований на ліквідацію у перспективі іпотечних агентств – “Фанні мей” і “Фредді мак”. Передбачається, що це, в кінцевому підсумку, забезпечить зростання ставок за іпотечними кредитами та зменшить їх доступність для населення [3].

Підсумовуючи зазначене вище, підкреслимо, що економічні процеси, які відбуваються в суспільстві, зумовлюють перманентне розширення й удосконалення фінансових інструментів, виникнення все-нових фінансових інновацій, модернізацію технологій управління й інвестування в контексті зменшення ризиковості фінансових операцій. Такими новаціями на фінансовому ринку стала сек'юритизація фінансових активів, яку широко використовували банківські установи з метою фінансування власної діяльності.

Література

1. ECBC Covered Bond Statistics for 2003–2010 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ecbc.hypo.org/Objects/9/Files/Total%20Covered%20Bonds%20Issuance%20and%20Outstanding%202003%20-%202010.pdf>. – Назва з екрану.
2. Moody's Credit Insight Report [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://v3.moody's.com/researchdocumentcontentpage.aspx?docid=PBS_SF221595. – Назва з екрану.
3. The Wall Street Journal, 20.02.2011.